

252044

Seat No. _____

M. Com. (Part - II) Examination

April / May – 2003

Industry : Paper - II

(Trade & Transport)

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ છેલ્લા બે દાયકા દરમ્યાન ભારતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની બદલાતી તરેહની ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ આયાત જકાતની વ્યાખ્યા આપો. આકૃતિની મદદથી આયાત જકાતની અસરો ચર્ચો.

૨ વિકસતા રાષ્ટ્રો માટે વિદેશ વ્યાપારનીતિને આકાર આપવામાં ગેટ (GATT) અને અંકટાડ (UNCTAD)ની ભૂમિકા મૂલવો.

અથવા

૨ ભાવ સ્થિરતાની ભૂમિકા આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં શી રહેવા પામી છે ? વસ્તુ કરારો શો ભાગ ભજવે છે ? દૃષ્ટાંતો આપો.

૩ ભારતમાં “રેલવે-માર્ગ (રસ્તા) વાહન વ્યવહારના સંકલનના પ્રશ્નો” તાજેતરની પરિસ્થિતિના સંદર્ભમાં સમજાવો.

અથવા

૩ ભારતમાં હવાઈ માર્ગ વાહન-વ્યવહારની વિશિષ્ટ સમસ્યાઓ કઈ છે ? તમે માનો છો કે હરીફાઈનું તત્વ આ પ્રશ્નો ઉકેલવામાં મદદરૂપ બનશે ? શાથી ?

૪ વાહનવ્યવહારના અન્ય માધ્યમોની સરખામણીમાં જળ-વાહનવ્યવહારનું ચઢિયાતાપણું સમજાવો. ભારતમાં શીર્ષાંગના મુખ્ય પ્રશ્નો કયા છે ? ઉપાયો સૂચવો.

અથવા

૪ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) વાહનવ્યવહારના એક માધ્યમ તરીકે પાઈપલાઈન

(બ) ભારતમાં રેલવે અંદાજપત્રો

(ક) ભારતમાં નૂર માળખું

(ડ) ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર તરીકે વાહનવ્યવહાર.

252044]

1

[Contd..

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

- 1 Discuss the changing pattern of international trade in India during the last two decades.

OR

- 1 Define Tariffs. Discuss the effects of tariffs with the help of diagrams.
- 2 Evaluate the role of GATT and UNCTAD in shaping the foreign trade policy for developing countries.

OR

- 2 What is the role of price stability in international markets ? What role do commodity agreements play ? Give examples.
- 3 Explain with reference to the present situations "The rail - road co-ordination problem" in India.

OR

- 3 What are the special problems of air transport in India ? Do you agree that the element of competition will help in solving the problems ? Why ?
- 4 Explain the superiority of water transport to other modes of transport. What are the main problems of shipping in India ? Give suggestions.

OR

- 4 Write short notes : (any **two**)
- (a) Pipeline as a mode of transport
 - (b) Railway budgets in India
 - (c) Freight structure in India.
 - (d) Transport as an infrastructure.